

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
(ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΚΛΩΝ): ΦΥΣΙΚΗ**

ΘΕΜΑ 1ο

Στις ερωτήσεις 1-4 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Η εξίσωση της απομάκρυνσης σε έναν απλό αρμονικό ταλαντωτή, δίνεται από τη σχέση $x = x_0 \eta\mu(\omega t + \pi)$, όπου x_0 το πλάτος και ω η κυκλική συχνότητα. Η εξίσωση της επιτάχυνσης δίνεται από τη σχέση:

α. $a = -x_0 \omega^2 \eta\mu(\omega t + \pi)$,   β. $a = x_0 \omega^2 \eta\mu(\omega t + \pi)$
γ. $a = -x_0 \omega \eta\mu(\omega t - \pi)$,   δ. $a = x_0 \omega \eta\mu(\omega t - \pi)$

Μονάδες 5

2. Σε κύκλωμα εναλλασσόμενου ρεύματος RLC σε σειρά, η διαφορά φάσης μεταξύ της τάσης στα άκρα του αντιστάτη και της έντασης του ρεύματος είναι:

α. $\frac{\pi}{2}$,   β. $-\frac{\pi}{2}$,   γ. 0 ,   δ. π

Μονάδες 5

3. Το πλάτος ταλάντωσης ενός απλού αρμονικού ταλαντωτή διπλασιάζεται. Τότε:

- α. η ολική ενέργεια τετραπλασιάζεται
- β. η περίοδος διπλασιάζεται
- γ. η μέγιστη δύναμη επαναφοράς τετραπλασιάζεται
- δ. η μέγιστη ταχύτητα παραμένει σταθερή.

Μονάδες 5

4. Κύκλωμα εναλλασσόμενου ρεύματος που περιέχει αντιστάτη, ιδανικό πηνίο και πυκνωτή σε σειρά, φθάνει σε κατάσταση συντονισμού μεταβάλλοντας τη συχνότητα. Τότε:
- α. η εμπέδηση του κυκλώματος γίνεται μέγιστη
  - β. η ένταση του ρεύματος που διαρρέει το κύκλωμα γίνεται μέγιστη
  - γ. η εμπέδηση του κυκλώματος γίνεται μηδέν
  - δ. η ισχύς που προσφέρεται στο κύκλωμα γίνεται ελάχιστη.

Μονάδες 5

5. Να χαρακτηρίσετε στο τετράδιό σας τις προτάσεις που ακολουθούν με το γράμμα **Σ**, αν είναι σωστές, και με το γράμμα **Λ**, αν είναι λανθασμένες.
- α. Η ειδική αντίσταση ενός μεταλλικού αγωγού είναι ανεξάρτητη από τη θερμοκρασία.
  - β. Το αλγεβρικό άθροισμα των διαφορών δυναμικού κατά μήκος κάθε κλειστής διαδρομής ενός κυκλώματος είναι πάντα διάφορο του μηδενός.
  - γ. Ο κανόνας του Lenz είναι συνέπεια της αρχής διατήρησης της ενέργειας.
  - δ. Με τη χρήση αμπερομέτρου και βολτομέτρου μετράμε με ακρίβεια την πραγματική τιμή μιας άγνωστης αντίστασης.

- ε. Η περίοδος ταλάντωσης απλού εκκρεμούς είναι αντιστρόφως ανάλογη της επιτάχυνσης της βαρύτητας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 2ο

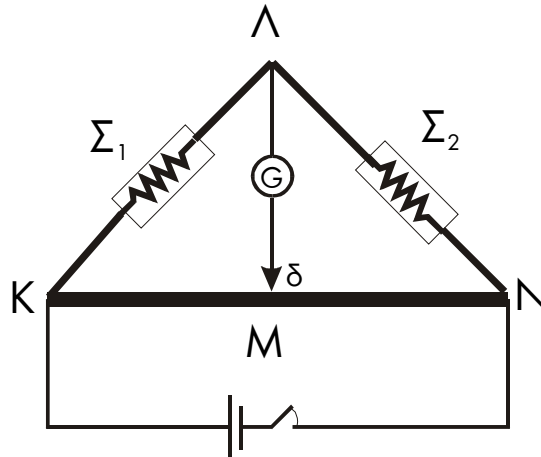
2.1 Οι συσκευές Σ_1 και Σ_2 στο κύκλωμα του διπλανού σχήματος είναι ίδιες. Αν ο δρομέας δ βρίσκεται στο μέσον M της χορδής:

- α. Ποια είναι η τιμή του ρεύματος που διαρρέει το γαλβανόμετρο.

Μονάδες 2

- β. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

2.2 Κύκλωμα εναλλασσόμενου ρεύματος διαρρέεται από ρεύμα έντασης $I = I_0 \eta \mu \omega t$, όταν στα άκρα του συνδέεται πηγή της οποίας η τάση είναι $V = V_0 \eta \mu(\omega t + \frac{\pi}{2})$.

- α. Από ποιο στοιχείο αποτελείται το κύκλωμα.

Μονάδες 2

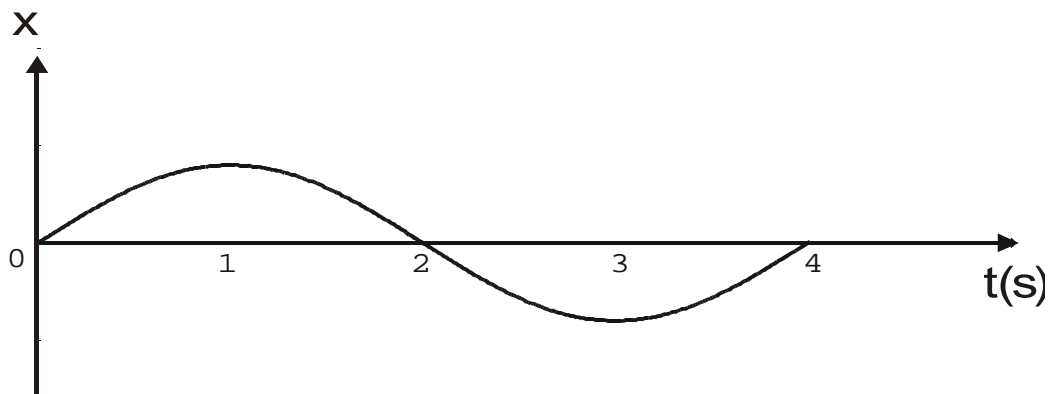
Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 3

- β. Πόση είναι η μέση ισχύς που καταναλώνεται στο κύκλωμα;

Μονάδες 4

2.3 Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση της απομάκρυνσης χ σώματος που εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση, σε συνάρτηση με το χρόνο t .

α. Να βρείτε την περίοδο της ταλάντωσης.

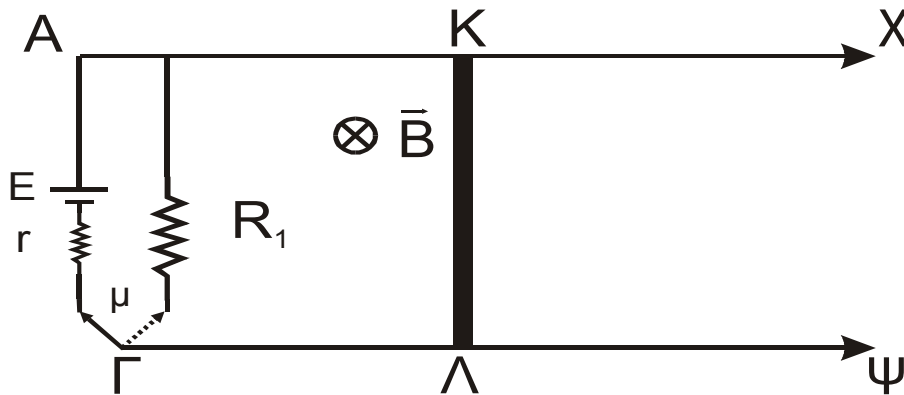
Μονάδες 4

β. Σε ποιες χρονικές στιγμές η ταχύτητα του σώματος θα είναι μηδέν;

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ 3ο

Το παρακάτω σχήμα δείχνει δύο παράλληλους οριζόντιους αγωγούς Αχ και Γψ, μεγάλου μήκους και αμελητέας ωμικής αντίστασης. Τα άκρα τους Α και Γ συνδέονται αρχικά, με τη βοήθεια μεταγωγού διακόπτη (μ), με ηλεκτρική πηγή της οποίας η ΗΕΔ είναι $E = 10 \text{ V}$ και η εσωτερική της αντίσταση $r = 1\Omega$. Η διάταξη βρίσκεται μέσα σε κατακόρυφο ομογενές πεδίο, μαγνητικής επαγωγής $B = 0,5 \text{ T}$, κάθετο στο επίπεδο που σχηματίζουν οι παράλληλοι αγωγοί Αχ και Γψ, με φορά όπως φαίνεται στο σχήμα. Ευθύγραμμος αγωγός ΚΛ μάζας $m = 0,1 \text{ kg}$, μήκους $\ell = 1\text{m}$ και αντίστασης $R = 1\Omega$ μπορεί να ολισθαίνει χωρίς τριβές με τα άκρα του σε επαφή με τους οριζόντιους αγωγούς Αχ και Γψ.

A. Να υπολογίσετε :

A1. την ένταση του ρεύματος που διαρρέει το κύκλωμα τη στιγμή κατά την οποία η πηγή E συνδέεται στο κύκλωμα

Μονάδες 5

A2. την επιτάχυνση του αγωγού τη χρονική στιγμή που η ταχύτητά του είναι $u_1 = 16 \frac{m}{s}$.

Μονάδες 6

B. Την παραπάνω χρονική στιγμή , με τη βοήθεια του μεταγωγού διακόπτη (μ), αποσυνδέεται η πηγή E και συνδέεται ακαριαία ο αντιστάτης αντίστασης $R_1 = 4 \Omega$:

B1. να δικαιολογήσετε το είδος της κίνησης του αγωγού

Μονάδες 7

B2. να υπολογίσετε την ταχύτητα του αγωγού , τη χρονική στιγμή που το μέτρο της δύναμης που ασκείται σ' αυτόν είναι $F=0,4 \text{ N}$.

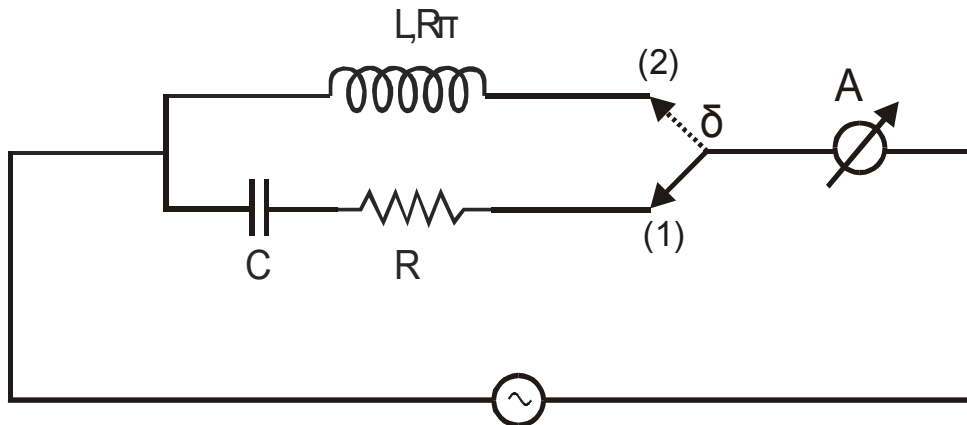
Μονάδες 7

ΘΕΜΑ 4ο

Στο κύκλωμα του παρακάτω σχήματος, η πηγή του εναλλασσόμενου ρεύματος έχει σταθερή κυκλική συχνότητα ω . Ο πυκνωτής έχει χωρητικότητα $C=20\mu\text{F}$, ο αντιστάτης αντίσταση R και το πηνίο έχει συντελεστή αυτεπαγωγής $L=50\text{mH}$, αντίσταση R_π ίση με αυτή του αντιστάτη και

συντελεστή ισχύος $\text{συν}\theta_\pi = \frac{\sqrt{2}}{2}$. Με το αμπερόμετρο A

διαπιστώνουμε ότι κατά τη μετακίνηση του μεταγωγού διακόπτη (δ) από τη θέση (1) στη θέση (2), η ένταση του ρεύματος παραμένει η ίδια.

A. Να υπολογίσετε:

A1. την κυκλική συχνότητα ω της πηγής

Μονάδες 5

A2. την ωμική αντίσταση R .

Μονάδες 5

B. Στη συνέχεια, τα παραπάνω στοιχεία, δηλαδή το πηνίο, ο πυκνωτής και ο αντιστάτης συνδέονται σε σειρά σε ένα νέο κύκλωμα και τροφοδοτούνται από την ίδια πηγή. Το κύκλωμα τότε διαρρέεται από ρεύμα $I = 0,5\eta\mu\omega t$ A.

B1. Να εξετάσετε αν το κύκλωμα βρίσκεται σε συντονισμό.

Μονάδες 6

B2. Να γράψετε τις εξισώσεις των τάσεων στα άκρα των στοιχείων του κυκλώματος σε συνάρτηση με το χρόνο.

Μονάδες 9